საქართ მემარცხ. სოც.-ფედ. სარევ. პარტია

„ტრიბუნა“

მთავარ კომიტეტის ორგანო

გაზეთი „ტრიბუნა“ ლირს
თვითურად 200,000 მან.
ცალკე ნომერი ყველგან 10,000 მან.
რედაქცია და კანტორა: ტფილისი, სასახლის ქუჩა, № 6
ტელეფონი 10—34 — ფოსტის ყუთი, № 190.

განცხადების ფასი
1 გვ. 20,000 მან. ნონპარილი
4 „ 10,000 „
საგზლოვიარო განცხადება
1 გვ. 500,000 მან.
4 „ 300,000 „

№ 390 ოთხშაბათი, იანვრის 10 1923 წ. ყოველდღიური გაზეთი ფასი 10,000

ყოველდღიური საპოლიტიკო სალიტერატურო გაზეთი
„ტრიბუნა“
1923 წლის იანვრის პირველიდან ელირება ხელის მოწერათათვის დაგზავნით და სახლში მიტანით
თვითურად 200,000 მან.
ცალკე ნომრის ფასი 1923 წლის იანვრის პირველიდან ყველგან 10,000 მან.
გაზეთს ჰყავს საკუთარი კორესპონდენტები: პეტროგრადში, მოსკოვში და საქართველოს მნიშვნელოვან დაბა-ქალაქებში.
ხელის მოწერა მიიღება ყოველდღე, გარდა უქმეებისა გაზეთის კანტორაში: ტფილისი, სასახლის ქ. № 6. ტელეფონი—10—34 ფოსტის ყუთი № 190.

რუსთაველის თეატრი
ხუთშაბათს 11 იანვარს
მზის დაბნელება
დადგმა კ. მარჯანიშვილისა
2—1

ქალ. თბილისის აღმასკომი აცხადებს
კონკურსს
ამხ. კამოს ქეგლის
პროექტის შესახებ
პროექტი უნდა იქნეს წარმოდგენილი არა უგვიანეს 20 იანვრისა აღმასკომის პრეზიდიუმში.
პრემია: 1-ლი—30 მილ. მან. მე-2 [illegible] მილ. მან. მე-3 20 მილ. მანეთი.
აღმასკომის თავმჯდომარე ლ. დუმბაძე.
3—2 მდივანი გრ. ხუნდაძე.

ტფილისის საბჭოს არჩევნები

ტფილისის საბჭოს არჩევნები უკვე დაიწყო. მალე ორი წელი შესრულდება საბჭოთა წყობილების დამყარებიდან. ტფილისის მუშებმა ამ ხნის განმავლობაში დიდი ენერგია და უნარი გამოიჩინეს და კიდეც შესძლეს სამეურნეო ფრონტზედ სასურველი შედეგების მიღება.

ორი წლის მუშაობა დღევანდელ პოლიტიკურ და ეკონომიურ პირობების დროს მეტად მნიშვნელოვანი და ბევრის მეტყველი ფაქტია.

მრავალი დაბრკოლება, მრავალი დაუძლეველი პირობები ჰქონდა წინ ტფილისის მუშათა საბჭოს, მაგრამ მან დიდ შედეგებს მიაღწია. მომავალ საბჭოს უკვე გარკვეულ და სწორ გზაზედ მოუხდება მუშაობა. მას უკვე მტკიცე საფუძველად დახვდება წასული საბჭოს შედეგები. ამ მხრივ ბევრი რამ შეიძლება ითქვას და მკითხველს საშუალება აქვს დეტალურად გაეცნოს გასული საბჭოს მუშაობას იმ ანგარიშით, რომელიც სისტემატიურად იბეჭდება ჩვენს გაზეთში უკანასკნელ დღეებში.

ჩვენ გვინდა მკითხველის ყურადღება მივაქციოთ განსაკუთრებით ტფილისის საბჭოს არჩევნების პოლიტიკურ მხარეს.

არავისთვის საიდუმლოებას არ წარმოადგენს ის გარემოება, რომ მემარჯვენე პარტიებმა ბოიკოტი გამოუცხადეს საბჭოების არჩევნებს. მათი პოლიტიკა „დასავლეთის გზით“ მოელოდა გამართლებას და ევროპის ორიენტაციით ცდილობდენ დაკარგულ ძალა-უფლების რესტავრაციას.

ჩვენ იმ თავითვე მოუწოდებდით ქართველ ხალხს, რომ საქართველოს თავისუფლების სამსახური და მშრომელთა კეთილ დღეობისათვის ზრუნვა შესაძლებელია მხოლოდ საბჭოთა წყობილების გზით.

ჩვენთვის ნათელი იყო და არის, რომ არა თუ პრინციპიალურად მიუღებელია ანტანტის ორიენტაცია, არამედ იგი რეალურად უნაყოფოა.

ვინც ანტანტის გზით მოინდომებს სიაურულს, იგი უღალატებს არა მარტო სოციალიზმსა და რევოლიუციის საქმეს, არამედ უღალატებს თავის თავსაც, რადგან მისი პოლიტიკა ვერ გამართლდება ისე, როგორც ვერ გამართლდა ვერც ერთი პროგნოზი მემარჯვენე პარტიებისა.

ჩვენ ხაზს აქეთა ვდგევართ და საბჭოთა წყობილების გზით ვიბრძვით საქართველოს თავისუფლებისა და მშრომელთა ინტერესების უზრუნველყოფისათვის. ამასთან ერთად ჩვენ თვალებს არ ვხუჭავთ იმ დეფექტების წინაშე, რომელსაც ადგილი ქონდა და აქვს ჩვენს სახელმწიფოებრივ ცხოვრებაში. აქ საჭირო არ არის ამის შესახებ ლაპარაკი. მიმდინარე მუშაობის პროცესში ჩვენ მიერ არ დარჩენილა არც ერთი საკითხი, რომელიც არ ყოფილიყოს გაშუქებული მშრომელთა საქართველოს თვალსაზრისით, არ ყოფილა არც ერთი დეფექტი, რომელიც არ ყოფილიყოს ჩვენ მიერ აღნიშნული და მითითებული.

შეცდომები მეტად ხშირი იყო და არის განსაკუთრებით ეროვნულ-კულტურულ სფეროში. ეროვნული საკითხი მწვავეთ იდგა ყოველთვის საქართველოში და მეტად ფრთხილი და ელასტიური პოლიტიკაა საჭირო, რომ რუსეთის ცარიზმისაგან მიყენებული ჭრილობები განიკურნოს და ქართველი ხალხი არ გრძნობდეს ნაშთებს მთელი საუკუნის მონობისას.

ჩვენ ამ მხრივ სისტემატიურად მუშაობას ვეწეოდით და ვეწევით. ვინც დეფექტების დანახვით თავბრუ დაბნეული გარბის, ის არსებითად ხელს უწყობს შავს საქმეს. ვინც დღეს მშრომელთა საქართველოს მტკიცედ და ურყევად არ იცავს და არ ცდილობს შეცდომების გამოსწორებას თავდადებული მუშაობით, ის არსებითად, ობიექტიურად ემსახურება საქართველოს დაცემასა და დაკნინების საქმეს.

საქართველოს მუშებმა და გლეხებმა უკვე შესძლეს დიდი მუშაობის გადატანა და ეს ფაქტი გარანტიაა, რომ ის შესძლებს კვლავ მუშაობის გაგრძნობას და იმ დეფექტების გამოსწორებას, რომელსაც ადგილი ქონდა წასულში.

დღეს ტფილისის მუშები კვლავ არჩევნებშია ჩაბმული და მესამედ გამოყოფს თავის წრიდან დედა ქალაქის ბატონ-პატრონ ორგანოს.

ბრძოლა

ჩვენ ამას წინეთ ყურადღება მივაქციეთ ხელფასის საკითხს და აღვნიშნეთ რომ სპეცებსა და არა სპეცებს შორის აუცილებლად საჭიროა ხელფასის სხვაობის შემცირება, მაშინ ჩვენ საილუსტრაციოდ ქალაქის აღმასკომის მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასის უმაღლესი და უმცირესი საფასურები ავიღეთ, სადაც ხელფასის სხვაობა შეადგენდა რამდენიმე მილიონს. დღეს მდგომარეობა გაცილებით გაუარესდა ამ მხრივ.

გაზეთი „მუშა“ ეხება სპეცების ხელფასის საკითხს და სწერს.

„**შრომის კანონი ამბობს, რამდენიც გინდათ მიეცით ჯამაგირი მუშა-მოსამსახურეს, მხოლოდ დაწესებულ უმცირეზდის (მინიმუმის) ნაკლები არ უნდა იყოსო.**

ამ რიგად, ყველა დაწესებულებას და წარმოებას, როგორც კერძო ისე სახელმწიფოსას, ნება აქვს სამუშაო ხელფასი გაადიდონ მუშებთან კოლექტიური ხელშეკრულების დადებით, ან თვითეულ მათგან პირადული მოლაპარაკებით.

რასაკვირველია, ამ შემთხვევებში სამუშაო ხელფასის სიდიდე, დამოკიდებულია მასზე, თუ რამდენად შესწევს სახსარი ამა თუ იმ დაწესებულება-წარმოებას.

მაგრამ საუბედუროთ, ასეთ წესს ერთი ცუდი შედეგი მოჰყვა.

ზოგან ეს უფლება, დაუკითხავათ და რაიმე ნებართვის მიუღებლად სამუშაო ხელფასის გადიდების შესახებ, ცუდათ გამოიყენეს და ისე **ხელგაშლილ დაიწყეს ჯამაგირების გადიდება,** რომ ასეთი ამბები დღეს საარაკოთ გამხდარა.

როგორც ზევით ვთქვი, ჯამაგირის გადიდება კარგია. მაგრამ უბედურება იმაშია, რომ ჩვენ სამეურნეო ორგანოებს ყველასათვის კი არ დაუწესებია **ძალიან დიდი ჯამაგირები.** არამედ მხოლოდ ზოგიერთებისთვის—ეგრედ წოდებულ **სპეცებისთვის.**

რომ სპეცებს, როგორც დიდ მცოდნე და ნასწავლ პირებს, მეტი უნდა მიეცეს, ვიდრე უბრალო ხელოსანს, ამის წინააღმდეგ დავა შეუძლებელია, ვინაიდან, უამისოდ მეურნეობას ვერ აღვადგენთ, მაგრამ ის ზღაპრული ჯამაგირები, რომელსაც ბევრი მათგანი ღებულობს, მაინც ზედმეტია.

ზღაპრულს მიტომ ვეძახი, რომ თვითეული მათგანი ამდენს იღებს, რამდენსაც იმავე დაწესებულება-წარმოებაში მომუშავე 20-30 **მუშა-მოსამსახურე ერთად.**

მაგალითად, თბილისში თქვენ შეხვდებით ჯამაგირებს 50, 60, 70 და 100 მილიონს თვეში. ეს მოგონილი რიცხვები არ არის, **სრული სიმართლეა.**

ასეთი დიდი ჯამაგირი მაშინ, როცა მუშა-მოსამსახურის საშუალო ჯამაგირი საერთოდ არ აღემატება 3 და 5 მილიონ მანეთს?!“

როგორც ვხედავთ მეტად არა სასურველი შედეგების წინაშე ვდგევართ. ვერავითარი მოსაზრებით ვერ გავამართლებთ, რომ როდესაც 3 მილიონი არის უმცირესი ჯამაგირი საშუალოდ, ამავე დროს რომელიმე სპეცი იღებდეს 100 მილიონ მანეთს. ასეთი მოვლენა არა მარტო შრომის ინტერესის წინააღმდეგ წასვლაა, არამედ იგი დამღუპველია სახელმწიფოებრივი აპარატის და ბოროტმოქმედებაა საზოგადოებრივ დოვლათით.

საჭიროა ამ გარემოებას ყურადღება მიაქციოს როგორც მუშათა და გლეხთა ინსპექციამ ისე პროფკავშირთა საბჭომ და სახელმწიფოს უმაღლესმა ორგანოებმა.

აკაკი და ილია

ყველამ იცის, რომ მეცხრამეტე საუკუნის ჩვენი ორი დიდი პოეტი აკაკი და ილია არ ყოფილან ისეთნი კაცნი კერძო ცხოვრებაში, რომ შესაძლებელი იყვეს მათ დასახასიათებლად გამოვიყენოთ შოთა რუსთველის ფორიზმი შაბაშ სიტყვა, შაბაშ საქმე! მაგრამ მუზა, რომელიც ზეგარდმო მოვლენია ერთსაც და მეორესაც, მადლიანია, მისი ზარი მუდამ საგრძნობელია. უთუოდ ეს ყოფილა მიზეზი, რომ ხშირად საცილობელი გამხდარა, არა ილია სჯობს, არაა აკაკი და ცილობა ზოგჯერ უსიამოვნებით დასრულებულა. შეუდარებელი, სურათდ შესადარებელი ილია აკაკი, ხოლო აკაკი ილია ყოფილიყო. ამავ დროს კი თვით ეს გარემოება მოწმობდა, რომ მათი პოეზიის მადლი ბუნებით ერთნაირი არ ყოფილა, ერთნაირი ელვარება, გულმხურვალება არ ჰქონია.

აკაკის ბიუსტი მაღალ საფუძველზე დამყარებული, რომელიც აღმართულია სახელმწიფო ოპერის ერთ ბაღჩაში ოპერის ფასადის ცალმხრივ სამკაულად და ჩვენი ნიჭიერი მკანდაკებლის იაკობ ნიკოლაძის ნახელოვნები არის, იმავ დროს წარმოადგენს შედეგრსაც, რომელიც უმზეო დღეშიაც მტვიფრავია თავისი უცხო ქმნილებით. აკაკი შეუდარებელი მგოსანია სატრფოსი, მისთვის თავგამოდებული რაინდი, რომელიც გამზადებულია დასთმოს წყრომა მეფეთაგან. ძალა აკაკის ნიჭისა ამ მოტივისა გამრავალფეროვნებად გამოიხატა. უამისოდ აკაკის მუზა პარნასელთა ხომლში ისეთი საჩინო აღარ იქნებოდა.

ილიას ხსენებაზე შეუძლებელია მისი პოეზიის, მისი მწერლობის მცნობს არ წარმოუდგეს საზოგადოებრიობა, ერთობა და განწყობილება კლასთა შორის, რომელთაგან ერთი ბატონი, ხოლო მეორე მონა იყო, მის ნება-სურვილზე დამოკიდებული თავისი სახლობით. მართალია პირველი მერცხალი იყო დანიელ ჭონქაძე, რომელმაც აღამაღლა პროტესტის ხმა მაშინდელი ბატონყმური წესწყობილების წინააღმდეგ, მაგრამ ილიამ ნოდარ-დურმიშხანების ბატონთ მტარვალობა უბადლო პოეტიურ ფიგურებად დაგვიხატა. ილიამ **აჩრდილში** დიდებული ხოტბა უძღვნა შრომის ახსნას, შრომის სუფევას, როგორც ისეთ წესწყობილებას, რომელსაც მხოლოდ შეუძლია მაშვრალი აქციოს ადამიანად და მოსპოს ნამდვილად მონობა. როცა პარიზის კომუნის ჯერ გამარჯვებას და მერმე დამარცხებას გამოეხმაურა ილიას მუზა, ღაღადი იგი ნამდვილი დუღილი იყო გულისა, რომელიც მაშვრალთ ლხინის და ჭირის მოზიარე იყო. აი ასეთ სოციალ მოტივებს მაშინდელ სხვა ქართველთ ნაწერებში ნაკლებად ვპოულობთ. დღეს კი ერთგვარი უმადურობის გრძნობა მოგვრევია ისე, რომ უბრალო სურვილიც კი აღარ გვამოძრავებს, აღვნიშნოთ ღვაწლი, რომელიც მიუძღვის ილიას პოეზიას სოციალ იდეათა განვითარების ისტორიაში მაშვრალთა შორის. სოციალი მოტივი რომ არ ჰქონოდა ილიას ნაწერებს, მისი მუზაც პარნასელთა ხომლში ისეთი თვალსაჩინო აღარ იქნებოდა.

აკაკის მუზის სატრფო იყო ბედი მაშვრალთა კლასისა, რომელიც ილიას მუზას თავის ფრთებ ქვეშ შემოსხმული ჰყვანდა, რომ დაეცვა მტარვალთა კირთებისაგან.

პეტრე მირიანიშვილი.

რუსეთი

სრ. რუსეთის ც. ა. კ. პრეზიდიუმში.

მოსკოვი. 9 იანვარი. 4 იანვარს შესდგა სრულიად რუსეთის ც. ა. კ. ახლად არჩეულ პრეზიდიუმის პირველი სხდომა. დამტკიცებულია მცირე პრეზიდიუმი კალინინის, ენუქიძის, აფანასოვის, კურსკის, სმიდოვიჩის, საფრონოვის, სმირნოვის და ბელობოროდოვის შემადგენლობით. დამტკიცებულია უმაღლეს სასამართლოს დროებითი შემადგენლობა კარაკლინის თავმჯდომარეობით.

სრ. რუსეთის ც. აღმ, კ. პრეზიდიუმმა სასოფლო-მეურნეობის დამხმარე კომიტეტის თავმჯდომარედ დაინიშნა ამხ. კალინინი, თავმჯდომარის მოადგილედ—აკოვენკო, წევრებად—რასინსკი, სოკოლნიკოვი, სახელმწიფო ბანკის დირექტორი შეინმანი, სრულ. რუსეთ. ცენტრალურ აღმასრულ. კომიტეტის უპარტიო გლეხი—წევრები—ფომიანა და სტეროსტინი.

ჩრდილოეთის საზღვაო გზის ექსპლოატაცია.

მოსკოვი. 9 იანვარი. საგარეო ვაჭრობის სახალხო კომისარიატში შემოსულია უცხოელ კომერსანტ ჯგუფის წინადადება შერეულ საააქციონერო საზოგადოების მოწყობის შესახებ ჩრდილოეთის საზღვაო გზის ექსპლოატაციისათვის. საგარეო ვაჭრობის კომისარიატმა სასურველად იცნო ასეთი საზოგადოების ორგანიზაცია.

რუსეთ-ავსტრიის სავაჭრო ურთიერთობა.

მოსკოვი. 9 იანვარი. საგარეო ვაჭრობის სახალხო კომისარიატში შემოსულია ავსტრიის სინდიკატის წინადადება რუსეთ-ავსტრიის საააქციონერო საზოგადოების მოწყობის შესახებ რუსეთში ავსტრიის ფაბრიკატების შემოსატანად და რუსეთიდან ნედლეულობის და სხვა საქონლის გასატანად. განზრახულ საზოგადოების ძირითადი თანხა—500,000 შვეიცარიის ფრაკი.

ბინები მშრომელთათვის.

მოსკოვი. 9 იანვარი. კომუნალურ მეურნეობის მთავარი მმართველობა შეუდგა მშრომელთა სახლების გეგმის შემუშავებას. გეგმის შედგენაში მონაწილეობას იღებენ საარქიტექტურო საზოგადოებები, სამხატვრო სახელოსნოები, სამოქალაქო ინჟენერთა ინსტიტუტი და ცენტრო კავშირი. მიღებულია ზომები მუდმივი დამოკიდებულებათა მოსაწყობად დასავლეთ ევროპის „ქალაქი—ბაღების“ საზოგადოებებთან.

სრულიად რუსეთის გამოფენის გამო.

მოსკოვი, 9 იანვარი. ევროპის ყველა მსხვილ ცენტრებში შესდგა სრ. რუსეთის გამოფენის კომიტეტის წარმომადგენლობა. შვეიცის და დანიის მრავალმა ფირმებმა თავიანთი ექსპონატების გამოფენის თანხმობა განაცხადეს. შვეიცარიის მსხვილმა ფირმამ წინადადება მისცა კომიტეტს, რომ ის მოაწყობს გამოფენაზე შვეიცარიის სასოფლო-მეურნეობის მრეწველობის განყოფილებას. ინგლისის ყველაზე უფრო მსხვილი სამრეწველო ორგანიზაცია—„ბრიტანიის ინდუსტრიის ფედერაცია“, რომელიც აერთიანებს 1700 ფირმას, მოლაპარაკებას აწარმოებს გამოფენის კომიტეტთან გამოფენაზე მონაწილეობის პირობების შესახებ.

წითელი ფლოტის დახმარების კვირა.

მოსკოვი. 9 იანვარი. 16 იანვარს მოსკოვში დაიწყება წითელი ფლოტის დახმარების კვირა... გაიმართება რუსეთის ახალგაზრდობის კომუნისტ. კავშირის, რუსეთის კომუნისტურ პარტიის, ბალტიის ფლოტის წარმომადგენლების და უპარტიო ახალგაზრდობის პროფესიონალურ ორგანიზაციის გაერთიანებული საზეიმო სხდომა. ჩატარებული იქნება შაბათობა, მოგონებების საღამოები, კონცერტები, წარმოდგენები, კომუჯრედების კრებები და სხვ.

საერეპარაციო საკითხი

მოსკოვი. 9 იანვარი. „დეილი მეილი“-ს ცნობით, ოფიციალურ წრეებში ამტკიცებენ, რომ საფრანგეთი წარუდგენს გერმანიას ულტიმატუმს პუანკა-

რეს მიერ წამოყენებულ მოთხოვნილებათა შესრულების შესახებ. უარის შემთხვევაში, საფრანგეთის არმია შეუდგება ესსენის და ბოხუმის ოკუპაციას.

— ბელგიის გარეშე საქმეთა მინისტრმა ჟასპარმა განაცხადა, რომ მოკავშირეები იძულებული არიან ინგლისის გარეშე შეუდგნენ გერმანიის წინააღმდეგ რეპრესიული ზომების განხილვას.

— „ჟურნალ“-ი იტყობინება, საფრანგეთის სამხედრო სარდლობამ მაინცში უბრძანა ჯარებს სავსებით მზად იყვნენ საომრად.

ბანოვერი. 6 იანვარი. „ფოსიშე ცეიტუნგი“ ამბობს, რომ პარიზის ყველა წრეებში შექმნილი მდგომარეობა ძლიერ სერიოზულად მიიჩნიათ, იმის გამო, რომ საფრანგეთის მიერ განზრახული სანქციები შეიძლება გატარდეს მახლობელ დღეებში. ოფიციალურად იყო ხაზგასმული, რომ საფრანგეთი არ არის ვალდებული უცადოს 15 იანვრის ვადას, რომელიც ყოველივე მნიშვნელობას მოკლებულია და მოვალედ სთვლის თავს დაუყოვნებლივ შეუდგეს მოქმედებას, როცა გამოირკვევა, რომ გერმანიას განზრახ არ სურს შეასრულოს ვალდებულება ნახშირის მიწოდების შესახებ. ამ ფაქტის გამორკვევის ადგილი ექნება 6 იანვარს საკონტრიბუციო კომისიის სხდომაზე ინგლისის წარმომადგენლის ბრედბიუროს მონაწილეობით, რომელმაც წინად გამოქვეყნებულ ცნობით განუცხადა ,ბარტუს, რომ ის განზე იდგომება გერმანიის მიერ თავის ვალდებულებათა შეუსრულებლობის საკითხის განხილვის დროს. ეს ცნობები, როგორც სჩანს არ შეეფერება სინამდვილეს—ჰავასის სააგენტო იტყობინება, რომ საკონტრიბუციო კომისას არ აქვს განზრახული წაართვას უფლება გერმანიას თავისი აზრის გამოთქმისათვის. კომისიას განზრახული აქვს წინადადება მისცეს გერმანიას, რათა უკანასკნელმა შეიტანოს თავისი შენიშვნები ნიხშირის მიწოდების საკითხში 8 ან 9 იანვარის რის გამოც საბოლოო გადაწყვეტილება გამოტანილი იქნება ამ ვადის შემდეგ.

— „რეიტერის სააგენტოს ცნობით ამერიკის მთავრობა უარჰყოფს ხმებს იმის შესახებ, თითქოს შეერთებულ შტატებს ინგლისის წინადადებით განზრახული ჰქონდეს საკონტრიბუციო საკითხის გადასაჭრელად საერთაშორისო კონგრესის მოწვევა ხიუზის წინადადება, რათა საკითხის განხილვა მიენდოს საფინანსო კომისიას, ეცნობა საფრანგეთის მთავრობას.

— ნიუ-იორკიდან იტყობინებიან, რომ 6 იანვარს სწარმოებდა მთავრობის ხანგრძლივი სხდომა პარიზის კონფერენციის ჩაშლის გამო. სტატს-სეკრეტარ ხიუზს სხდომამდე ჰქონდა ხანგრძლივი თათბირი საფრანგეთის ელჩთან ჟოსერანთან. ზოგიერთი სენატორები მოითხოვენ რეინლანდიდან ამერიკის ჯარების დაუყოვნებლივ ევაკუაციას, პროტესტის ნიშნად საფრანგეთის წინააღმდეგ.

— 6 იანვარს ბერლინში მოელიან სტატს-სეკრეტარის ბერგმანის პარიზიდან დაბრუნებას. გერმანიის მთავრობას არ აქვს განზრახული აწარმოოს სეპარატიული მოლაპარაკება საფრანგეთთან, იმის გამო, რომ გერმანიას საქმე აქვს, მთელ ანტანტასთან და არა მარტო საფრანგეთთან.

—საკონტრიბუციო კომისიის 6 იანვ. სხდომის შედეგი იყო დადგენილება იმის შესახებ, რომ 8 იანვარს დღის 3 საათზე კომისიამ უნდა მოუსმინოს გერმანიის დელეგატებს.

— ვაშინგტონიდან იტყობინებიან, რომ სტატს-სეკრეტარი ხიუზი ეცდება დაითანხმოს მოკავშირეები საკონტრიბუციო საკითხის გადასაჭრელად ექსპერტების საერთაშორისო კონფერენციის მოწვევაში. მოკავშირეებს წინადადება მიეცემა გადასდონ პოლიტიკურ გადაწყვეტილებათა მიღება ექსპერტების კონფერენციის მოწვევამდე. თუ ეს გეგმა არ იქნება მიღებული, მაშინ ამერიკას განზრახული აქვს სისწორით გამოარკვიოს ყველა ამაში დამნაშავე. რურის ოკუპაციის გამო ამერიკას განზრახული აქვს წარადგინოს სერიოზული პროტესტი.

ლონდონი 7 იანვარი- ინგლისის და საფრანგეთის გათიშვამ საკონტრიბუციო საკითხში გამოააშკარავა საფრანგეთ-ინგლისის მეგობრობის აუცილებლობა. ხმები იმის შესახებ, რომ ინგლისის ჯარები გაწვეული იქნებიან კელნიდან ყოველგვარ საფუძველს მოკლებულია.

ლონდონში კვლავ ფიქრობენ, როგ ბრიტანეთის გეგმა წარმოადგენს ერთადერთ საღ ბაზისს საკონტრიბუციო საკითხის გადასაჭრელად, გერმანიის და სამხრეთ - აღმოსავლეთ ევროპისათვის ეკონომიური, აგრეთვე შეიძლება პოლიტიკური რისკის გარეშე.

ახალი ამბები

— **ხაჭოვი ქარხანა ქუთაისში.** სახალხო კომისართა საბჭომ დაამტკიცა უმაღლეს სახალხო სამეურნეო საბჭოს მიერ წარმოდგენილი ხარჯთ-აღრიცხვა ქუთაისის საქსოვ ქარხანის საჭიროებისათვის. ძირითადი თანხა უნდა იქნეს 107,475 მანეთი ოქროთი. წინადადება მიეცა სახალხო საფინანსო კომისარიატის რწმუნებულს ამ საქმისათვის გაიღოს შესაფერისი კრედიტი.

— **ოზურგეთის რკინის გზა.** სახ. კომისართა საბჭომ დაადგინა, ნატანებ-ოზურგეთის რკინის გზის გაკეთების საქმე თავს იდვას სავსებით საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭომ. ხელმძღვანელობა კი დაეკისროს უმაღლეს სახ. სამეურნეო საბჭოს, რომლის განკარგულებაში გადადვა სახ. კომისარ. საბჭომ 3 მილიარდი მანეთი.

— **პროექტი ბეჭედზე სახელმწიფო ღერბის გაკეთების შესახებ.** იუსტიციის სახალხო კომისარიატის საკანონმდებლო განყოფილებამ განიხილა პროექტი ბეჭედზე სახელმწიფო ღერბის გაკეთების უფლებისა და წესის შესახებ, რომელიც უკვე წარედგინა სახალხო კომისართა საბჭოს დასამტკიცებლად.

— **რევიზიის შედეგი.** შინაგან საქმეთა სახ. კომისარიატის მიერ დანიშნულმა სარევიზიო კომისიამ მრავალი უწესობა და უკანონობა აღმოაჩინა სისხლის სამართლის საგამომძიებლო განყოფილებაში, მაგ: სისხლის სამართლის კანონების უცოდინარობა, კანცელარიის ანგარიშების და საქმეების სრული არევ-დარევა, საპასუხისმგებლო ადგილებზედ დანიშვნა ისეთი პირებისა, რომელნიც პასუხისგებაში უნდა ყოფილიყვნენ მიცემულნი, პატიმართა შეუფერებელ ბინებში მოთავსება, თვითნებობა და უკანონო დაპატიმრება სხვა და სხვა პირებისა, პატიმართა დიდხანს გაჩერება ოქმის შეუყენებლად და დაუკითხავად, და სხვა მრავალი. ყოველივე ამის გამო თანამდებობიდან გადააყენეს სისხლის სამართლის საგამომძიებლო განყოფილების უფროსი **გაბიჩვაძე** და მისი თანაშემწენი **გრანიკი** და **გრძელიშვილი**.

— **პროფ. ვ. თ. ტოტომიანცი,** ტფილისში მიღებული ცნობების მიხედვით ცოცხალი არის და ამბავი მისი გარდაცვალების შესახებ სიცრუეა. პროფ. ტოტომიანცი ამ ჟამად პრაგაში სცხოვრობს.

„ქართველი მუსლიმანების სულიერი ვითარება“

ხაკითხი 77. ვეკფის შემოსავლით მოსარგებლე შენაპირი მხარე, არსებითად და დამვეკფელის რწმენითაც, უფალთან დამაახლოებელ და მათაყვანებელ საშუალებათა მიზნების დარგებიდან უნდა იყოს აუცილებელი. ასე რომ ვეკფის შემოსავლით მოსარგებლე შენაპირი მხარე არსებითად და დამვეკფელის რწმენითაც, თუ არაა უფალთან დამაახლოებელ და მათაყვანებელ საშუალებათა მიზნების დარგებიდან, მათ სასარგებლოდ რაიმეს დავეკფა, არაა სწორი და კანონიერი.

მაგალითად: სჯულმდებლობის და ზნეობის საწინააღმდეგო მხარეთა სასარგებლოდ რაიმე დავეკფვა არაა სწორი.

ამავე დროს ვეკფის შემოსავალით მოსარგებლე მხარე, არსებითად რომ იყოს უფალთან დამაახლოებელ და მათაყვანებელ საშუალებათა მიზნების დარგებიდან და არა დამვეკფელის რწმენით, ანუ დამვეკლის რწმენით ვეკფის შემოსავალით მოსარგებლე შენაპირი მხარე, უფალთან დამაახლოებელელ და მათაყვანებელ საშუალებათა მიზნების დარგებიდან რომ იყოს და თუ შენაპირი მხარე არსებითად—არა, ვეკფი არ იქმნება სწორი და კანონიერი.

საკითხი მე-78. ვეკფის შემოსავალით მოსარგებლე შენაპირი მხარის აღნიშვნა და განსაზღვრა არაა აუცილებელი. ასე, რომ ვინმე პირმა თავის რაიმე ეყარი (შემოსავლიანი ქონება) რომ დავეკფოს, ვეკფის შემოსავლით მოსარგებლე პირი ანუ შემოსავლით მოსარგებლე შენაპირი მხარე თუნდაც არ აღნიშნოს, ვეკფი მაინც იქნება სწორი. მაგრამ ასეთი დარგის ვეკფის შემოსავალი მოხმარდება მხოლოდ ღარიბთა სასარგებლოდ.

საკითხი მე-79. ვეკფის შემოსავალით მოსარგებლე შენაპირ მხარის აღრიცხვა არაა აუცილებელი. მაგალითად: ვინმე პირმა თავის რომელიმე ეყარი, (საცხოვრებელი ბინის გარდა სხვა შემოსავლიანი ქონება, მიმული და სხვა.) რომ დავეკფოს, შემოსავალი მისი თანახაად ვეკფის პირობისა საერთოდ, ღარიბთა სასარგებლოდ, რომ გადაედოს, ვეკფი იქმნება სწორი და კანონიერი.

საკითხი მე-80. მაგალითად, ვინმე უშვილომ ჯერ თავის რომელიმე ეყარი, რომ დავეკფოს და შემოსავალი ეყარისა დასაბადებელი შვილის სასარგებლოდ პირობით რომ გადასდოს, ვეკფი იქნება სწორი და კანონიერი.

აგრეთვე ვინმე პირმა სალოცავ და სკოლებივით რაიმე საქველო ნაშთების აგებისთვის, რომელიმე ადგილი რომ დაამზადოს. ხოლო აღნიშნულ ადგილზე ასაგებელ ნაშთების მოშენებამდე, ჯერ თვისი ქონებიდან რაიმე ეყარი, შონება, ნაშთების სასარგებლოდ რომ დავეკფოს, ვეკფი იქნება სწორი. ხოლო ხსენებულ ნაშთების აგების შემდეგ, აღნიშნული ვეკფის შემოსავალი, თანახმად ვეკფის პირობისა, მიეჩინება, ხსენებული ვეკფის შენაპირ მხარეს.

ამგვარად, დამვეკფელის შვილის დაბადებამდე და მოსაშენებელი ნაშთების აგებამდე, ვეკფის შენაპირ მხარეთა სასარგებლოდ მიჩენილი ეყარის შემოსავალი, მოხმარდება ღარიბთა სასარგებლოდ. ასეთი დარგის ვეკფებს, რომელთაც არ მოვლინებიათ შემოსავლით, მოსარგებლე შენაპირი მხარეები ეწოდება, („პირველ შეწყვეტილი ვეკფი“).

რომელიმე დავეკფულის შემოსავლით მოსარგებლე შენაპირი მხარე, პირველ ხანებში რომ არსებულიყოს და შემდეგ იგი რომ მოისპოს, მსგავს ვეკფებს ეწოდება „ბოლო-შეწყვეტილი ვეკფი“ მაგალითად: ვინმე დამვეკფელმა ვეკფის შემოსავალი თავის მემკვიდრეთა სასარგებლოდ პირობით რომ გადასდოს და მისმა მემკვიდრეებმაც ხსენებული ვეკფის შემოსავალით ერთ ხანს რომ სარგებლონ და შემდეგ უშვილოდ რომ გარდაიცვალონ, დამვეკფელის მემკვიდრეობის მოსპობის გამო, მსგავსს ვეკფებს ეწოდება „ბოლო შეწყვეტილი ვეკფი“.

მე-2. რომელიმე დავეკფულის შემოსავალით მოსარგებლე შენაპირი მხარე, პირველ ხანაში, რომ არსებულიყოს და შემდეგ მოსპობილი, თანახმად ვეკფის პირობისა, ვეკფის შემოსავალის სარგებლობის მოსარგებლე, თუ ვინმე მემკვიდრე აღმოჩნდება, მსგავსს ვეკფებს, „შუა შეწყვეტილი ვეკფი“ ეწოდება. მაგალითად: ვინმე დამვეკფელმა ვეკფის შემოსავალი თავის მემკვიდრეთა შორის მხოლოდ მამრობითი სქესის სასარგებლოდ პირობით რომ გადასდოს და მის მემკვიდრეთაგან მამაკაცმაც, თანახმად ვეკფის პირობისა, ხსენებული ვეკფის შემოსავალით რომ სარგებლობდეს, გარდაცვალების შემდეგ მემკვიდრედ ქალიშვილი რომ დარჩეს, მაშინ დავეკფულთან შემოსავალით მოსარგებლე შენაპირი მხარის დამოკიდებულებაც სწყდება. ხოლო თავის მემკვიდრე ქალიშვილს თუ შემდეგ ვაჟიშვილი მიეცა, უკანასკნელი ხსენებული ვეკფის შემოსავალის მოსარგებლე ხდება. რისთვისაც მსგავს ვეკფებს, „შუა შეწყვეტილი ვეკფი ეწოდება.

რა დარგისაც უნდა იყოს: პირველ შეწყვეტილი, შუა შეწყვეტილი თუ ბოლო შეწყვეტილი ვეკფია, თუ შემოსავლის მოსარგებლე შენაპირი მხარე მას მოევლინა, თანახმად ვეკფის პირობისა, შემოსავალი ვეკფისა მიეჩინება მას. წინააღმდეგ შემთხვევაში კი, მსგავსი ვეკფების შემოსავალი, მოხმარდება ღარიბთა სასარგებლოდ. ვეკფის შემოსავალით მოსარგებლე შენაპირი მხარის მოდგმის მოსპობის შესაძლებელ ვეკფებში დამვეკფელმა რომელიმე მარადიული მხარე უნდა აღინიშნოს და განმარტოს.

საკითხი მე-83-ე. ვეკფის შემოსავალით მოსარგებლე შენაპირი მხარის მოდგმის მოსპობის შესაძლებელ ვეკფებში, დამვეკფელმა ვეკფისათვის რომელიმე მარადიული მხარე უნდა აღინიშნოს. მაგალითად: როცა ვინმე, თავის ქონების შემოსავალს, თავის შთამომავლობის უმწეოთა, ღარიბთა სასარგებლოდ დავეკფვას რომ განიზრახავს. „ჩემი შთამომაელობა თუ მოისპო და ვეკფის პირობების სისრულეში მოყვანა შეუძლებელი გახდა, იმ შემთხვევაში ჩემ მიერ დავეკფული ქონების შემოსავალი საერთოდ ღარიბთა სასარგებლოდ იქმნენ მიჩენილი“. უნდა სთქვას და სავეკფოშიაც ასეთი მსგავსი მარადიული მხარე უნდა აღნიშნოს და ჩაუმატოს.

მემედი აბაშიძე.

(შემდეგი იქნება)

მოკლე მიმოხილვა

ქალაქის აღმასკომის მუშაობის 1922 წ. და 1923 წლისთვის.

მთელ რიგ მიზეზთა გამო, იმპერიალისტურ ომების და რევოლიუციის წლებში, სახელმწიფო სააღმშენებლო მუშაობა შეჩერებული იყო თითქმის ყოველგან.

სამხედრო მოქმედების ქარ-ცეცხლში და ხელისუფლებისათვის წარმოებულ პოლიტიკურ ბრძოლაში, შეუძლებელი იყო ქვეყნის აღმშენებლობაზე ფიქრი.

როგორც იმპერიალისტურ ომის შედეგს ჩვენ ვამჩნევთ წარმოების და სოფლის მეურნეობის დაცემას.

ამ მოვლენას აქვს ადგილი არა თუ რუსეთსა და საქართველოში, არამედ იმ ქვეყნებშიაც, რომლებიც ეკონომიურად უფრო ძლიერნი იყვნენ და რომლებთაც მეტის სიმტკიცით უნდა აეტანათ ომის სიმძიმე.

ავიღოთ წარმოება:

1. ნახშირის ამოღება (მეტრის ათას. ტონები).

ქვეყნებში:	1913 წ.	1920 წ.
ინგლისი	292,104	233,616
ბელგია	22,932	22,416
გერმანეთი (ქვანახშირი)	173,616	131,352

ჩვენ გვაქვს ცნობები აღნიშნულ ქვეყნების შესახებ 1921 წ. პირველ 4 თვის განმავლობაში, მაგრამ ჩვენ ვამჩნევთ ამ პერიოდში ნახშირის ამოღების გაძლიერებას.

2. თუჯის გადადნობა (მეტრის ათასეულის ტონებში).

ქვეყნები	1913 წ.	1920
ინგლისი	10,426	8,136
საფრანგეთი	5,268	3,312
ირლანდია	432	240
ბელგია	2,584	1,128

თუჯის გადადნობა ინგლისში 1921 წ. იანვარში 653 ტონიდან ივნისში 1,000 ტონამდე, ხოლო ივლისში 10 ათას ტონამდე ავიდა.

წარმოების ასეთსავე შედეგებს ჩვენ ვხედავთ ლითონის, შაქრის და სხვათა დამუშავებაზე.

შემცირდა აგრეთვე სათესი მინდვრები, მშვიდობიან დროსთან შედარებით ბევრ ეკონომიურად ძლიერ სახელმწიფოებში.

ავიღოთ რუსეთი.

1. ბამბის დამუშავება:
1913 წ. მუშაობდა 582 ფაბრიკა:
1920 წ. „ — „ 81 „ „
2. მატყლის დამუშავება:
1913 წ. მუშაობდა 332 ფაბრიკა
1920 წ. „ — „ 81 „ „
3. ბრეშუმის დამუშავება:
1913 წ. მუშაობდა 138 ფაბრიკა
1920 წ. „ — „ 32 „ „

ასეთი კონიუნკტურის დროს, რასაკვირველია, დიდ წარმატებათ უნდა ჩაითვალოს სამეურნეო ფრონტზე პატარა გამარჯვებაც, და ეს გამარჯვება წილად ხვდა იმ პატარა ქვეყნის ქალაქს, რომელიც ეკონომიური სიძლიერით აღნიშნულ ქვეყნებს ვერ შეედრება.

ტფილისი, როგორც ს. ს. ს. რესპუბლიკის დიდი სავაჭრო, სამრეწველო და ადმინისტრატიული ცენტრი, თავის მდებარეობით ტონს აძლევს მთელ საქართველოს ტფილისი ასრულებს საკალენდარო წელს დიდის წარმატებით, დიდის მიღწევებით.

1922 წ. ქალაქის ცხოვრებაში რევოლიუციის დასრულების შემდეგ უნდა აღინიშნოს როგორც მეტად გაძლიერებულ, სააღმშენებლო და შემოქმედებითი მუშაობის წელი ქალაქის მეურნეობის ყველა დარგებში.

ამ, შედარებით მოკლე პერიოდში ქალაქმა საძირკველი ჩაუყარა ჰიდროელექტრიულ სადგურს, რომელიც შეძლებას მოგვცემს ქალაქის ელექტრონით განათების, ამოშრობილია საბურთალოს ჭაობიანი ადგილები, სადაც წინად მალიარიისაგან იხოცებოდნენ მცხოვრებნი, გაგვყავს ტრამვაის ლიანდაგი ქალ. სასაკლაომდე, აღდგენილია და მოგვყავს მოქმედებაში ქალაქის აბანოები, შეკეთებულია ქალაქის ქუჩების უმეტესი ნაწილი, გაშენებულია ახალი ქალაქის ბაღები, გაუმჯობესებელი წყლის მოწოდების საქმე, ტრამვაის მიმოსვლა, გაძლიერებულია მუშაობა ნალაქის აღმშენებლობისათვის და სხვა. შედეგით ქალაქის პარალელურ არხების გაყვანას, ტფილისის გარემო მთების ტყით გაშენებას წყალდიდობიანობასთან საბრძოლველად.

აღმასკომის ქალაქის მეურნეობის ცალკე დარგების მოქმედების გათვალისწინება ჩვენ დაგვარწმუნებს, რომ ამ მოკლე ხანში ქალაქმა შესძლო გრანდიოზიული საქმეების ასრულება ფინანსიურ შესაძლებლობათა ფარგლებში.

1. კომუნალური მეურნეობა.

დავიწყოთ კომუნალურ განყოფილებიდან—როგორც ქალაქის აღმასკომის მთავარი განყოფილება—რომელზედაც იხარჯება მთელი აღმასკომის ენერგიის და თანხების 70 პროცენტამდე.

კომუნალურ განყოფილების მოქმედებათა შორის პირველი ადგილი უჭირავს ტრამვაის.

ა) ტრამვაი.

1922 წ. 1 იანვრიდან 1 დეკემბრამდე ეს მოღვაწეობა გამოიხატება შემდეგში:

გადაზიდული პასაჟირები:

თვე	აბსოლიუტ. რიც.		შედარებით რიც.
იანვარში	736,357	კაცი	100
თებერვალში	381,732	„	51,8
მარტში	359,401	„	48,8
აპრილში	764,708	„	103,9
მაისში	846,762	„	115,0
ივნისში	946,195	„	128,5
ივლისში	1.063,334	„	144,4
აგვისტოში	1.090,830	„	148,1
სექტემბერში	1.174,349	„	159,5
ოქტომბერში	1.383,776	„	187,9
ნოემბერში	1.366,379	„	185,6
სულ.	10.113,823		

როგორც ზემომოყვანილ ცნობებიდან სჩანს, ტრამვაის გადამზიდველობა თანდათან იზრდება აღნიშნულ ხნის განმავლობაში და ნოემბერში 85,6 პროცენტით გადაზიდულია მეტი ვიდრე იანვარში.

თებერვალში და მარტში ემჩნევა პასაჟირების რიცხვის შემცირება, რაიც აიხსნება ამ თვეებში ტრამვაის ტარიფების გადიდებით, რაიც გამოწვეული იქმნა ქართული ბონების კურსის დაცემით, მაგრამ შემდეგ, როდესაც მდგომარეობა ქართულ ბონების შესახებ გაუმჯობესდა, დაწესებული იქმნა ჩვეულებრივი ტარიფი, რის შემდეგაც ტრამვაის გადამზიდველობამ ხელ-ახლა იმატა.

პასაჟირების რიცხვის გადიდება აიხსნება აგრედვე ჩვენი ბონების ფასის თანდათანობით დაცემით (ტარიფი პირველ იანვრიდან უცვლელია).

(გაგრძელება იქნება)

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია
გამომცემელი—მთავარი კომეტეტი.

ვინაიდან ყველა მუშა-მოსამსახურეებმა ვერ მოასწრეს სპეციალური მოწმოგების აღება,

სადაც ნაჩვენები უნდა იყოს დეკემბრის ხელფასი, სამოქალაქო გადასახადის აკრეფის ვადა საურავ გადაუხდელად და რაოდენობის გაუდიდებლად გაგრძელებულია 15 იანვრამდე თანჩათვლით.

261 1—1 სამოქალაქო გადასახადის გამტარებელი **კომისია.**

განცხადება

საქალაქო გადასახადის გამტარებელ კომისიისა,

7 იანვარს უქმის გამო სამისამართო მაგიდები დახურული იქმნება გადასახადის შემოტანა განახლდება 8 იანვარს დილის 9 საათიდან.

საქალაქო გადასახადის გამტარებელი კომისია.

№ 260 1—1

დოკტორი გ. მეგრაგიანცი

„**ყ. ახისენტი ბერლინის უნივერსიტეტის** კლინიკებისა“
შინაგანი და ვენერიული ავათმყოფობისა. რენტგენის სინათლის—ელექტრონის წამლობის კაბინეთი.
იღებს 9—12 ს. დღის და 5—7 ს. საღ.

№ 215 ბებუთოვის ქუჩა № 23. 35

ტირაჟი 1.000 საქართვ. უმაღლ. მეურ. საბჭ. პოლიგრაფ. განყოფ. სტამბა კრუზენშტერნის ქუჩ. № 2.